

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2403386

Matèria Serveis públics i medi ambient

Assumpte Falta de resposta a denúncia per molèsties procedents de màquines de venda automàtica.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 10/09/2024 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2403386. La persona interessada presentava una queixa per la falta de resposta de l'Ajuntament de Pego als escrits presentats per la persona promotora en què denunciava les molèsties procedents de les màquines de *vending* ubicades en els baixos de la seua vivenda.

Per això, el 07/10/2024 sol·licitarem a l'Ajuntament de Pego que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte.

Fins ara, no hem rebut la informació requerida i tampoc s'ha sol·licitat per l'Ajuntament de Pego l'ampliació de terminis prevista en l'article 31.2 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2 Conclusions de la investigació

El present expedient de queixa es va iniciar per la possibilitat que s'hagueren vist afectats els drets de la persona promotora a obtindre una resposta expressa de l'Administració a què es dirigix, en el marc del dret a una bona administració, com també a la protecció de la salut, la intimitat, el gaudi d'un medi ambient adequat i d'un habitatge digne.

Com hem assenyalat, l'Ajuntament de Pego no ha remés la informació sol·licitada, per la qual cosa hem de partir de la presumpció de veracitat de les manifestacions formulades per la persona interessada, que assenjala la falta de resposta als escrits presentats.

Quant a esta falta de resposta, cal tindre en compte que l'article 21 (Obligació de resoldre) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, és clar quan assenjala que «l'Administració està obligada a dictar una resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments, siga quina siga la seua forma d'iniciació».

Així mateix, esta previsió ha de ser posada en connexió amb el que s'establix en l'article 29 de la norma procedimental citada, quan assenjala que «els termes i els terminis establits en esta o altres lleis obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques competents per a la tramitació dels assumptes, així com als interessats en estos».

Per la seua banda, l'article 138 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana és clar quan reconeix a la ciutadania el dret a «obindre resolució expressa de totes les sol·licituds que formulen en matèries de competència de les entitats locals».

En este sentit, hem de tindre present que l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de forma equitativa i imparcial, i en un termini raonable».

En relació amb esta qüestió, cal tindre en compte que l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia (norma institucional bàsica de la nostra comunitat autònoma) assenyala que «els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans i ciutadanes espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...)» i indica que «els poders públics valencians estan vinculats per estos drets i llibertats i vetllaran per la seua protecció i respecte, així com pel compliment dels deures».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la bona administració) estableix que «tota persona té dret que les institucions i òrgans de la Unió Europea tracten els seus assumptes de manera imparcial i equitativa i dins d'un termini raonable».

Considerem que la vigència de les disposicions analitzades imposa a les administracions un plus d'exigència a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigeixquen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del dret a una bona administració.

Tal com ha exposat el Tribunal Suprem en la Sentència 1667/2020, de 3 de desembre, «el principio a la buena administración (..), merced a lo establecido en el artículo 41 de la Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea, ha adquirido el rango de derecho fundamental en el ámbito de la Unión, calificándose por algún sector doctrinal como uno de los derechos fundamentales de nueva generación (...)».

El Tribunal Suprem ha afirmat, en conseqüència, que «la efectividad de dicho principio comporta una indudable carga obligacional para los órganos administrativos a los que se les impone la necesidad de someterse a las más exquisitas exigencias legales en sus decisiones, también en las de procedimiento (...)» (sentència de 3 de desembre de 2020, 8332/2019: ECLI:ÉS:TS:2020:4161).

Este dret a una bona administració es conforma així com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona per tal que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que esta els formule, donant-los una resposta expressa i motivada, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

El que no té cabuda en cap cas és que, davant d'una petició formulada per la persona interessada conforme als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució sense la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat la resolució citada.

La qüestió de fons plantejada en els escrits dirigits a l'Ajuntament es referix a les molèsties que patix la persona interessada procedents de màquines de venda automàtica.

Sobre este tema, hem de recordar que l'article 12 de Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, estableix que «cap activitat o instal·lació transmetrà a l'ambient exterior nivells sonors de recepció superiors als indicats en la taula 1 de l'annex II en funció de l'ús dominant de la zona».

L'article 62 de la Llei habilita l'Ajuntament per a ordenar la suspensió immediata del funcionament de la font pertorbadora fins que siguen corregides les deficiències existents.

Per part seua, l'article 54 (Actuació inspectora) de la norma analitzada estableix que la facultat inspectora de les activitats subjectes a esta llei correspon als ajuntaments i als diferents òrgans de l'Administració autonòmica competents per raó de la matèria.

Arribats a este punt, convé recordar que les molèsties acústiques, com ja ha tingut ocasió d'afirmar el Tribunal Constitucional, en les sentències de 23 de febrer de 2004 i 24 de maig de 2001, generen conseqüències perniciosos per a la salut de les persones que afecten greument la seua qualitat de vida:

En efecto, el ruido puede llegar a representar un factor psicopatógeno destacado en el seno de nuestra sociedad y una fuente permanente de perturbación de la calidad de vida de los ciudadanos. Así lo acreditan, en particular, las directrices marcadas por la Organización Mundial de la Salud sobre el ruido ambiental, cuyo valor como referencia científica no es preciso resaltar. En ellas se ponen de manifiesto las consecuencias que la exposición prolongada a un nivel elevado de ruidos tiene sobre la salud de las personas (v. gr., deficiencias auditivas, apariciones de dificultades de comprensión oral, perturbación del sueño, neurosis, hipertensión e isquemia), así como sobre su conducta social (en particular, reducción de los comportamientos solidarios e incremento de las tendencias agresivas).

Desde la perspectiva de los derechos fundamentales implicados, debemos emprender nuestro análisis recordando la posible afección al derecho a la integridad física y moral. A este respecto, habremos de convenir en que, cuando la exposición continuada a unos niveles intensos de ruido ponga en grave peligro la salud de las personas, esta situación podrá implicar una vulneración del derecho a la integridad física y moral (art. 15 CE). En efecto, si bien es cierto que no todo supuesto de riesgo o daño para la salud implica una vulneración del art. 15 CE, sin embargo cuando los niveles de saturación acústica que deba soportar una persona, a consecuencia de una acción u omisión de los poderes públicos, rebasen el umbral a partir del cual se ponga en peligro grave e inmediato la salud, podrá quedar afectado el derecho garantizado en el art. 15 CE.

Així les coses, no ens cansem de repetir que els tribunals de Justícia han declarat reiteradament que els sorolls incidixen perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), per la qual cosa, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics.

Finalment, hem de fer referència a la conducta de l'Ajuntament de Pego en la tramitació de la queixa.

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

- a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).

L'Ajuntament de Pego encara no ha remés a esta institució l'informe requerit amb data 07/10/2024; per tant, ha incomplert termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Pego es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant de les Corts Valencianes, i en este cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges, donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que ha succeït.

Després de la investigació que hem dut a terme, concloem que s'han vulnerat els drets de la persona titular. En concret:

- Dret a obtindre una resposta expressa de l'Administració en el marc del dret a una bona administració (article 9 de l'Estatut d'Autonomia).
- Dret a la protecció de la salut, la intimitat, el gaudi d'un medi ambient adequat i d'un habitatge digne (articles 43, 45 i 47 de la Constitució Espanyola).

3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents:

A L'AJUNTAMENT DE PEGO:

1. RECORDEM ELS DEURES LEGALS:

- De contestar en el termini legalment establert, expressament i motivadament, els escrits que presenten els interessats davant d'eixa administració pública, d'acord amb el que es preveu en l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant, en el marc del dret a una bona administració.

- De facilitar al Síndic de Greuges l'accés als expedients, les dades, els informes i tota la documentació que se li sol·licite per tal que s'aclarisquen els fets sobre els quals s'està indagant, d'acord amb el que es preveu en l'article 37 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. RECOMANEM:

- Que emeta una resposta expressa, congruent i motivada a l'escrit presentat per la persona interessada, que aborde i resolga totes i cadascuna de les qüestions exposades, que facilite la informació sol·licitada i que li notifique la resolució que s'adopte, amb expressió de les accions que li cal exercir en cas de discrepància amb el seu contingut.
- Que, en el marc de les competències inspectores que corresponen a l'Ajuntament, s'adopten amb rapidesa i determinació totes les mesures que siguen necessàries per a determinar la realitat de les molèsties que han sigut denunciades per la interessada per la contaminació acústica derivada del funcionament de les màquines de *vending* de referència i que s'adopten, si és procedent, les mesures que siguen necessàries per a erradicar-les i aconseguir el respecte ple dels drets de la persona interessada.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Avis terminis DANA 2024

Les entitats locals i les persones directament afectades per la DANA tenen suspés el compliment dels terminis amb el Síndic fins al 06/01/2025. Més detalls en la [resolució del Síndic de 06/11/2024](#) i en <https://www.elsindic.com/va/>.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana